

Հազարամբ հաճախող 2ար-
բանական վեճակներ իրար
էջի բաժնի օրացումը 4րդ.
1 հոկտեմբերի պարսկական 60
Այլը այլը 35
1 հոկտեմբերի քաղաքի 85
Այլը այլը 45
Բարսի խմբի պիսի այլը 80
90 որոշումը բարսի բաժնի 80
որոշումը գաղափար օրացումը
15 կիսնայի 60 րդ. տար

ՄԷՋՄՈՒՄԷ

50 րարս

ԱԷՊԱԷ

50 րարս

مجموعه اخبار
الاولى قسم جاده-نومرو 70
DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAH
Grand Rue de Pera 65

Հաշվարկային խառնուրդ իսկ ընդհանուր թվաշարի միջոցով օրվա մասին իմացությունները հետևյալն է. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 26 07-08-26

ՅՈՒՆԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐ

ՇՈՒՐԵՆԶԱՆԻՐ

Լէոնարդո դա Վինչի, 1450
ին, ամբողջ քաղաքակրթութեան
ներու մէջ կը սկսէր տարածուիլ յու-
ռետեան իմաստասիրութիւնը Թրանդ-
ֆորդի փիլիսոփային որ իրապաշտ ու
գիտապաշտ դիտողի մը աչքով՝ քնն-
նելով ժամանակակից հոգեբան ու տա-
նական քննարկը, այդ հոգեբան ցան-
կը կը շինէր և կը դատապարտէր
բոլոր այն քաղաքական ու բարոյա-
կան սկզբունքները որոնք մարդկու-
թիւնը կ'առաջնորդէին. կը դատա-
պարտէր կրօնքը, ամուսնութիւնը,
ինչպէս նաեւ բոլոր այն սկզբունք-
ները որոնք գիտական հիմքեր կը կազ-
մէին արդի ընկերութեան. Շոու-
ենտը. Պայրեններու, Միլեններու
և Հանրի Հայնէներու բանաստեղծու-
թիւնները իմաստասիրութեան մը վե-
րածելու դիտարկութեամբ՝ կ'ու-
սումնասիրէ եւրոպական արդի քա-
ղաքակրթութիւնը և անոր մէջ քանի
վերքերը բծիկներ նպաստակով՝ նորա-
նոր վերքեր կը բանայ, աւելի՛ մեծ,
աւելի՛ մեծ կոտորածով. Իրաւ է որ
Շոուենտը իմաստասիրութիւնը
լաւ ազդեցութիւն մը ունեցաւ մէկ
քանի անհատներու վրայ, բայց իր
յուսահատական, յուռետեան ու մալ-
թութեան ծայրայեղ գաղափարները
խորապէս խռովեցին ամբողջ եւրո-
պական հոգին:

Իր յուռետեանով ինքը սակայն որոշ
հիմի մը վրայ չէ հաստատուած. Շո-
ուենտը իր շուրջը ընդհանրապէս
չար ու զուհիկ մարդկութիւն մը
տեսնելով, անմիջապէս կը վճռէ աղ-
տոտ երասիրութիւն մը և աշխարհը
մարդկային վիշտերու քառս մը կը
նկատէ լոկ. Բայց հոս պէտք չէ մոռ-
նալ թէ Շոուենտը՝ եթէ ոչ ժա-
մանակներու, զոնէ ի՛ր ժամանակին
արդար դատաստը եղած է:

Շոուենտը անգամ մը իր չորս-
ջը կը նայի և ուրիշ բան չի տեսնել,
բայց եթէ անվերջանալի վիշտեր ու
տանապանքներ. Ոմանք պատառ մը
հացի համար կը չարաբար լինին, կը
տանջուին, ուրիշներ՝ ունին թէեւ
լիովին ատելի, բայց դարձեալ եր-
ջանիկ չեն. Իմաստասէրը չի կրնար
մըռնել պատիւ աշխարհի մը դոյու-
թիւնը, չի կրնար երեւակայել թէ
մեր տեսածները իրական, ճշմարիտ
ըլլան, և, առանց վարանելու, մեր
բոլոր տեսածները լոկ երեւոյթներ
կը նկատէ. Բայց ինչէ՞ն սուալ կու-

զան այս երեւոյթները. — մեր կամ-
քէ՛ն. Արդ, կամքը, սկզբնապատճա-
ռը դոյութեան, պէտք մըն է, հետե-
ւաբար վիշտ մը, չարիք մը, ըստ
Շոուենտի, ուրեմն աշխարհ՝ ե-
րեւութեան ծնունդը մեր կամքին,
չար է. Միայն դարման մը կայ. ջն-
ջե՛լ կամքը և ջնջե՛լ աշխարհ՝ տիե-
զերական դոյութեան ընթացքը կե-
ցնելով:

Ենթադրենք թէ Շոուենտը
իրաւունք ունենայ, ենթադրենք թէ
աշխարհ մինչեւ հիմա ետամուլ ու չար
եղած ըլլայ, բայց ասոնք ուղղելու
համար կ'արժէ՞ որ մենք ինքզինք-
նիս մեռնենք. այդպէսով միթէ մեր
ցաւերը չե՞նք կրկնապատկել. եթէ
կ'ուզենք երջանիկ ըլլալ, պէտք է
հետեւինք բնութեան և Աստուծոյ
գծած ճամբուն՝ առանց բնաւ անկէ-
ջելու. Շոուենտը սքանչելի
կերպով կ'ուսումնասիրէ այն անհրա-
ժեշտ հարկը զոր ունինք մենք զուակ
ծնելու. կը բացատրէ թէ ինչո՞ւ սե-
ռական բնազդը էրիկ մարդն ու կը-
նիկը իրարու կը կապէ. և սակայն
մեզի զուակ չծնիլ կը քարոզէ, ա-
ռանց մտածելու թէ ո՞րչափ դժն-
դակ, ո՞րչափ անուր ու ո՞րչափ գեր-
մարդկային է այս. Անիկա որ իր ըզ-
գայականքներուն դէմ կը մարտի,
տիեզերական օրէնքի մը դէմ կ'ընդ-
վզի. կը փոխուի սակայն խնդիրը
եթէ այս մարդու մը գերբնական
զոհողութեան մը համար է, եթէ ան
նուէր մըն է աստուածային արդա-
րութեան. Սմէն պարագայի մէջ մեր
պարտականութիւնն է հնազանդիլ
տիեզերական օրէնքին որ իր ամբողջ
ահաւոր խորհրդաւորութեամբ
կ'իշխէ մեր վրայ. Անգլաակ մարդը
ամէնէն աւելի կը զգայ աշխարհին
ցաւերը ու ճանճոյթը:

Շոուենտը երբեք իր քարո-
զած վարդապետութեան ինքնէ հե-
տեւած. Հնազանդած է սեռական
բնազդին՝ առանց սակայն ո՛ր և է
պատասխանատուութեան տակ մնա-
լու. Մինչեւ վերջը հայր կամ ամու-
սին ըլլալու քաղցրութենէն զուրկ է
մնացած. Կա՛մ պէտք էր բոլորովին
ամուրի մնալ՝ ըստ իր իմաստասի-
րութեան, և կա՛մ ընտանիք մը կազ-
մել, բուն, իրական կեանքին մէջ
մտնել և յետոյ կեանքը արհամար-
հել. Բացառիկ պարագաներէ դա-
տելով Շոուենտը ամուսնութեան
դէմ գրեց ու կրնի արհամարհեց.
Այս իմաստասէրը որ ամենապզտիկ
հիւանդութենէն մը իսկ կը վախճար,
իբր պարզ հանդիսատես մը դիտեց
կեանքը՝ վախճալով հոն ո՛ր և է կա-
րեւոր գեր մը ստանձնել:

Ու ի՞նչ է աշխարհի թշուառու-
թեան դարմանը. պուտոպականու-
թեան սկզբունքը. Տեսէք ի՞նչ կ'ըսէ
Սաքիա-Մոնի:

«Դոյութեան անխուսափելի հետե-
ւանքն է ցուր. — տեսնա՞ք, սկզբ-
նապատճառը դոյութեան, ցաւին
սկզբնապատճառն է. — դոյութեան
պատճառը և տեսնա՞ք ցուր կըր-
նան դադրիլ՝ երեւութեան դոյու-
թեան ջնջումով, որ է Նիլովան. —
Նիլովան հասնելու համար պէտք
է դադրիլ ծնելէ»:

Սաքիա-Մոնի այս չորս գլխա-
ւոր պատգամներուն վրայ Շոուեն-
տը կ'աւելցնէ.

«Ջնջենք ուրեմն մեր մէջ ապրե-
լու կամքը, դիմադրենք մեր բոլոր
ուժով սեռական բնազդին, ու այս-
պէսով կը դադրեցնենք մարդկային
թշուառութիւնը և ցաւերը...»

Ի՞նչ իրաւունքով սակայն, երբեք,
մենք իրաւունք չունինք մեր կամ-
քը ջնջելու, իրաւունք չունինք աշ-
խարհին, տիեզերքին ոչնչացումը փա-
փաքելու, իրաւունք չունինք Աստու-
ծոյ շինածը, Աստուծոյ կարգադրա-
ծը տապալելու. Որովհետեւ Լէոնար-
տի մը, Նիժէի մը կամ Շոուենտի
ուրիշ մը հիւանդոտ ու ջլխտաւոր
միտքը ա՛յնպէս կը դատէ, ա՛յնպէս
կը վճռէ, ուրեմն պէտք է զոհե՞լ
Աստուծոյ մը դատողութիւնը, Աս-
տուծոյ մը վճիռը...:

Ե. Թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Ս. ՊԵՐՊԵՐ ԼՈՒՍԱՒԱՐԻՔ

Ուսումնարանը պիտի վերաբացուի ա-
ռաջիկայ Սեպտեմբեր ամսին. 1ին, Ուրբաթ
օրը. Դասախոսութիւնները պիտի սկսին
Սեպտեմբեր 4ին, երկուշաբթի:

Ընդունելութեան պայմաններուն տե-
ղեկանալ փափաքող պատուական ազգա-
կինք կրնան երեքշաբթի և Ուրբաթ օրե-
րը, մինչեւ կէս օր, դիմել Ուսումնարանը,
Եջիլ փողոց, թիւ 1, Բերա:

Բերա, 24 Յուլիս 1900

Տնօրէն Ս. Պ. Պ.

ՍԻՎԱՍ

Երբ աչքս անքիթի տեսնեալ և
ականջս կուտայի մարմնաքնար Դաւ-
թեան սաղմոսարանին փափուկ լա-
րերուն, յանկարծ ձայն մը հնչեց ա-
կանջս տարօրինակ ներդաշնակու-
թեամբ, ձայն մ'որ անոյշ ժպտով
փարեցաւ սրտիս մանեակին շուրջը՝
«Այլ ես որպէս ձիթենի վայելու...»
Յիւրախ ոչ թէ ակն, այլ աչկունք
նշմարեցին, Սիւսի բարձր ամպոց
դաւած խորհրդաւոր, խաղաղութեան,
ձիթենիներէն մին, որոյ վարսաքիչ

ձիւղոց ներքեւ նշանաւոր հասարա-
կութիւն մը իւր սնունդը կը հայ-
թայթէ. փոքուն Ասիոյ Սիվասի
Արհ. Վիճակաւորն է այս, որ Հայ-
կաթողիկէ հորիզոնին վրայ, իւր ան-
խնել զործունէութեամբ մեծ դեր
մը կը կատարէ՝ բարձր դիրք մը ու-
նենալով:

Ինքը Լիւանանու լուսահոգի Հայ-
րերուն օրհնութեան ճիւղն է. նոցա
Առաքելական զործունէայ ոգւով
սպնդանման թաթաւուչ, որ չգի-
տեր, նոյն իսկ ալեւոյթ ծերութեան
մէջ տկարութիւն, յոգնիլ պարտա-
ճանաչ իւր պարտուց յանապաճան
սիրահար, ոչ երբէք թոյլ տուած է,
որ վհատութեան խորշակը իւր քրտ-
նաթոր ճակատը չշափէ, այնպէս որ
63 ամեայ հասակին մէջ ամէն կողմ
և ամէնուն հետ աշխատեցաւ, տըք-
նեցաւ, իւր եղբարց՝ սիրելի Հոտին
կրօնական և մտաւորական վիճակն
բարեւորելու համար և այսօր թերեւս
յաւակնինք ըսելու թէ՛ ըստ իմիք
իւր վիճակին պէտքերն ապահոված
պիտի ըլլայ:

Հաճեալ Արհ. Սահակ Գերապայ-
ճառ, վանական վաղեմի նկարագի-
րը կը կրէ, եռանդնոտ կըրեական
մ'է, ուղղամիտ Առաջնորդ, Գրիգոր
Պետրոս Բ. կ'Ատարկարքի Ժիր սանը,
ցոյսօր չէ թերացած հոգեւոր Հայ-
րապետին ընդունած կրօնայն զգոն
խրատուց, սկզբանց ամենայն խրդ-
մնատութեամբ զհետ երթալու:

Սորա հոգեցունց ազդու լեզուին
չնչտերուն, թարմ գրչին, կորովոյ
հանդիման, ամէն սիրտ կը կակղի,
կ'ամիքի. Սորա ուղղամիտ պաշտօ-
նավարութեան ամէն ոք կ'օքանչա-
նայ. իւր ձկնուժը՝ գործոյն հոգին
ու լրումն է. Պատկառելի դէմք մ'է
Հաճեալ Գերապայճառ, ամէնէն ի
սրտէ սիրուած. ի հարկին իր շնոր-
հագեղ դիմագլծը, սրտադրաւ ձայ-
նը, քաղող զօրութիւնը բաւական է
դիմացինը խրատելու. բառին յատուկ
առամար Հայր է. մօրմէ մ'աւելի
զօրովաղով, աղամանդէ աւելի զօ-
րաւոր, ի հարկին. անխորաքար ա-
մէնուն բարեգործելու ձիրքով օժ-
տուած է. Անունը լոկ սէր ու գորով
կ'ազդէ. խօսակցութիւնը զգայնու-
թեան ժայթքումն է, որոյ համար
Սիվասի Վսեմ. Կուսակալին և ամ-
բողջ Վարչական մարմնոյ սէրն ու հա-
մակարանքը գրաւած է. ինչպէս նաեւ
Պոլսոյ և գաւառներու շատ երեւե-
կաց սիրելի է. գլխէ սիրելու սիր-
ուելու Անձնուէր զոհողութիւնը իրեն
զուարճութիւնն ու միակ միսթի-
անքն է. վերջապէս ճշմարիտ Եկե-
ղեցականութեան արպար մ'է:

[illegible]

տապիւրի լաղըմէնին իթիխազընա հազըր
օլտըղընը, վէ մէնաթիւր իթիւնաթիւնի
հէր նէ սուրէթլէ օլտըրտա օլտըն միւսա-

Միւսթէշարը միւսաթիւն, Թրանսվալ
մուհարէպէսինտէն տախի պահսլա, Թարզը
հարէքէթլէրի՝ մուհարէպէսինտ պու գատար
ուզմաաընա սէպէպ օլտըղը պէհանըլա,
մուսաթիւթ Փըրզաընը շիտաթիւն մուսաթէզէ
իթմիշ տիր :

Միւսթէշարըն գալիւնէ, Աթրիպաի
ձէնուպիւնին իթի հիւթիւնէթի (Թրանսվալ
վէ Օրանս) Ինկիլթէրրաեա զամմ իտիլին-
նէ, պուշարըն սաաթիթի հալի շիտիթի-
նէ դաթ զաթի ֆաթի օլաճադ տիր : Յա-
գաթ պու մուհարէպէս Ինկիլթէրրաեա պիւ-
հիւթ պիր տէրս վէրմիշ տիր : Օ տա թէշ-
քիւսթըն տաքէրիւնին պիւհիւթ պիր իսլա-
հա միւսթիւթ օլտըն տիր :

Պու մէսէնէ կէնէնէ, Բարլամէնթիւնըն
պաշլընա իշլէրինտէն օլաճադ տիր : Շու-
շարթ իւն քի, ինկիլթէրրաեա, Ինկիլթէ-
լէրին մէնաթիւնին հազըլլա միւսաթիւն
իթմիշ օլտըն մուհարէպէսաըլա Էքսիթի-
հիթ գազաւմաեա մուսաթիւն օլտընար
էկիւր պու մուսաթիւնարիւթ հաար օլտը-
նա, Բարլամէնթիւն, Ինկիլթէրրաեա ուսուլը
տաքէրիւնին անվալը հազըլլէն իճապա-
թընա մուսաթիւն հալէ զօլմաեա չալընա-
ճադ տիր :

— Բուսիա խարիճի նէգաթիթիւնին վա-
նըթիւն նէշի Էքթիւնըն օլտըն Ժուրիւտ տը
Սէն Բէթրէսպուրի, Բուս հիւթիւնէթիւնին
Ձին մէսէնէ հազըլլա տաքէրիւն նոթարնտան
պահա իթիլի սըրստա, Բուսիւնըն, Պոք-
սըլլարըն իսեանընտան իլէրի կէնէն գարը-
նըգըլըլա տաքէրիւնէ վէրմէք էմէլիտէ
պուշարնտընտը, վէ պու մազէտէ վա-
նը օլտըն իշլէն, Ձինտէ, տէվէթլէր իւն
միւզաքէրիւնէ կիրիշպիւնէք պիր հէյեթ-
թին վէնուտէ կէթիւրիւնէպիւնէ չիլէմ աաթ
իլէտիլիւնի պէհան իթմիշ տիր : Մէզքիւր
ղաղթիւմ՝ նոթարն իպարէլէրինէ հաաթիւ
թէպիլիւնէ կէնէնէք, Բուսիւնըն, խոս-
քէրէպիւնէ էմէլէթի խըղմէթ իթմէտիլի-
նի իպաթիւն, տէվէթլէր միւսաթիւնինտէն
մէսէթի տէվէթլէրի պիրէտիւնին իթիւ-
թաղը մէնաթիւնէ հաաթիւն միւսաթիւնէ տա-
րադ, սուշըն մուհարէպէսաընտան իպա-
րէթ օլտընտընտ սէպէպ միւշ տիր :

— Ամէրիպա խարիճի նազըրը՝ Բուս
աաթիւրիւնին չէթիւթիւն Բէթիւնտէն րէս-
մէն խապէր վէրմէթիւն տնտէ, Ամէրիպաըն
տախի զէնտի տաքէրիւնէ չէթէնէպիւն Բու-
սիա խարիճի նազըրընա պիրտիւնի տիր :

— Բէթիւնտէք էմէլէթի աաթիւրիւնին
կիրի չաղըլլաճաղը խապէրի Շանկիպա
ուսուլիւնէթլէ րէք ֆէնա թէնսաթի իթմիշ,
վէ մաթիլի էմէլէթի զօնաօլտընը թարա-
ֆընտան պու խուստա իթիւրադ օլտըն-
ուշ տիր :

— Ալմանիւնըն, էմէլէթի պէնէն միւշլէր
մուհարէպէս իթմէք իշլէն եազընտա Շան-
կաեա տաքէր չըգարաճաղը խապէր վէ-
րիւնտիր :

— Յիրանիւնըն Բէթիւն սէթիւրի՝ սէֆա-
րէթիւնէնին հէմա զաաթիւն խապաթի
տիւնի օլտընըն թէնէկրաֆիա պիրտիւնի
տիր :

— Բէթիւն պօշալթիւն խուստաընտա
Բարիսէ կէնէն թէնէկրաֆիաթիւնէ կէթիւն,
անվալը հազըլլէ տէյիւնէ միւշ տիր : Ալմանիւն
թէնէտիւնտէ տիր : Ինկիլթէրրա՝ Բէ-
թիւնտէք էլէրիւնին րաթըթիւնտա պէթ-
լէմէքտէ տիր : Յիրանա իսէ, հէնուզ գա-
րաընը վէրմէթիւն տիր :

— Մուշ մուսաթիւնարիւն իշլէն Լի-Հոնկ-
Չանկըն վէ տիլէր պազը Ձին պիւնի ք մէ-
մուրարընըն մուրաթիւնա թալիւն իտիւ-
տիլէրի թէնէկրաֆիա խապէրիւնտէն տիր :
Լի-Հոնկ-Չանկ պիր Ձին հարադ սէթիւնէսի-
նէ րաթիւն վէ պիր ձաթըն զըրիւնըն տա
րէֆաթի իթիւրի հալտէ, Թիւնիւնտէն
հարէքէթ իտէնէք տիր :

— Պիր խալիւ Բուս աաթիւրի Ձինէ միւս

թէվէնէնէն Օտէսաաթիւն Բուս չըգաճադ-
աթ Բէթիւն, Էթիւրիւնէն կէթիւնէրիւնիւն տիր :
— Հոնքէն Էնալիսի՝ Ալմանիւնըն թա-
թըն հիւսեաթիւնէ կիրիւնէն թէնէկրաֆի
իթմիշ-
լէր իսէ տէ, Բուս, վիւնէլմ, Ձինէ կիրիւնէք
իւզրէ հուս չըգաճըն օլտըն 9 Ալման զըրիւ-
սընըն օրաեա մուսաթիւնէթիւնտէն սօնաթ,
պու թէնէկրաֆիա զապուլ իտիւնէնէպիւն պէ-
հան իշլէրիւն տիր :

— Թարաթիւն 2000 իթիւնա աաթիւրի վէ
Ալմանիւնըն պիր իշլէրաթ զօլտ վաալը օլ-
մաշ տիր :

— Բուսաթիւն Մանիւրիտէ իւնէրէմէլէրի-
նէ տէվաթ իթմէքտէ օլտըն, եազընտա
Գիրիւն վէ Մուսաթիւն չէթիւրիւն իւզէրիւնէ
հիւսեաթ իտէնէք տիր :

— Բէթիւնտէք աաթիւրի միւսթիւնիւն
օգաթ : 20տէ Էնիւնէն պիր իթիւնէք իճ-
րա իթմիւնէր իսէ տէ, հիւշ պիր Ձինիւնէ
թէնաթիւնի իթմիւնէր տիր :

— Սոն խապէրիւնէ կէթիւն, Բէթիւնտէ ա-
աթիւ իպաթ իտիւնի, հէր չէն Էնիւն հալէ
կէլմիշ, վէ գաշան էնալի՝ չէթիւն անվալը
իթմիւնէ պաշալմըլա տիր : Լաթիւն իշլէր-
լէրիւն Ձինիւնէր վէ Պոքսըրիւր էլան զուլմ
ու թէնաթիւն իճրա իթմէքտէ տիր : Էք-
ճիւնէ Գանթիւնտա էմէլէթի մալիւնի սա-
թիւն Էթիւրիւնին տիւթիւնալըն եաղմա-
եա վէրիւնի տիր : Պու կիւն իշլէն տէ Գան-
թիւնտա գազըլլընտա թէնէկրաֆիա իտիւն-
նէ կիրիւնէթիւն օլտընտէր :

— Միսիւնարիւր չիթիւնէրիւնին զաղէ-
թալարը՝ Ձինիւնէրին գաթի իթիւնէրիւնէ վ-
րաթըն րաթիւնէր հազըլլա տաքէրիւն Էնիւն
իտիւնի իտիւնի վէրիւնէր : Պիր Յիրանիւն-
եան րաթիւնին եաղմալընա կէթիւն, չըգաշ
յուլիտէն թաթիւնըն րաթիւնտէ վէ տիր-
կէր պիր իտիւն, իտիւնիւնալըն Ձինիւն-
ըն խըլմիւնտան գուրիւրաթիւն իւզրէ Հանկ-
Չու-Յուսեա կիրիւնէր տիր : Բաթիւն Ձին-
իւն վալիւնին նէգաթիւն չըգաթըն րէնա իթմիշ,
լաթիւն րէնաթը գապուլ օլտընտալմաթիւն, Ձին-
իւն պուշարըն իւզէրիւնէ հիւսեաթ իւն,
կէթիւնիւն չըգաթընալըն, վէ իթիւն սաաթ
իւզէնէն վէրմէթիւն սօնաթ, թէնէկրաֆի
իթմիւնէր տիր : Պու իշլէն վալիւնին րաթիւն
օլտըն զանն օլտընտէր : Կէնէն ալ վէնա
էնալիւնի զըրիւնտան կէնէրիւնիւն, վէ անվալը
վէրիւնի տիր : Բեթիւնի զըլիւնէր վէ
րուսպաթիւն պիրտալըն եաղմալըն, պիր խալիւ
իտիւնիւնալըն աղալարըն քէպիւնիւն, վէ
աաղալար ֆիրաթ իտիւնի՝ ճանվէրիւն կիր-
պի անվալըն գուրիւնալընա հէտէթ օլ-
մաշալար տիր : Էմէլէթի միսիւնարընալըն
մէթիւն պիրտիւնին Հանկընտան ալտըն-
ըն պիր թէնէկրաֆիա տախի, միսիւնար
Ալպիւրիւնտէն Շանիւնէ թէնէկրաֆիա իտիւն-
իւն, վէ օ թարաթիւնաթիւն պիրիւնէ մի-
սիւնարալըն թէնէկրաֆիա պուշարընալըն
պիրտիւնիւն տիր :

— Թարաթիւն եաղմալընա կէթիւն,
Յանկ-Չուսըն Ձին վալիւնի, 2000 գաաթ
Պոքսըրալըն զիւսաթիւն տալիւն իտիւն,
պուշարաթ աաթիւնտա իթիւն, պիրտէն պիր-
տաքէրիւն հիւսեաթ իտիւն, ճիւնէպիւն տէ
թէնէկրաֆիա իթմիւնէր տիր :

Մ Ի Թ Է Ե Վ Ի Է

Ինկիլթէրիւն իւն Պոքիւն արա պօշ
աաթիւնաթիւն Սոն կիրիւնէրիւն Էնիւն Պոքիւ-
նի թարաթիւնտան Ինկիլթէրիւնէ գաթըն չիտ-
աթիւն պիր թարաթիւնի վուգու պուշար
իսէ տէ, Ինկիլթէրիւն մէզքիւն միւսթիւն
օլտընէ պիրտալըն, պուշարաթ պիրտիւն
զարաթ վէրմէթիւն տիր : Պոքիւնի՝ Լէ-
տիւնաթիւնտէ մուհարէպէս իթմիւնէր տիր : Ժէն-
Հինալըն՝ մաթիւն մէզքիւն եաղմալըն կիր-
միշ տիր : Պոքիւն ժէնիւն Պոթիւն ժէն-
ընըն Լէտիւնալընա աաթիւն իւնիւնէն
մաթիւն օլտընտէր : Բաթիւն կիրիւն Պէթիւն
թէնիւն եաղմալընալընալընալընալընալընալըն
Ինկիլթէրիւն իւն Պոքիւն պէնիւնտէ պիր մու-
հարէպէս վուգու պուշարաթ տիր : Պոքիւ-
նի՝ Լէտիւնալընալըն մուհարէպէսին թէնէկրաֆիա

Իթմիւնէր տիր : Պոքիւն ժէնիւն Պոթիւն
ալտըն ճէրիւնալարտան միւսթիւնալըն վէ-
թաթ իթմիւն տիր :

— Լ. Բաթիւն Էթիւնէն ժէն. Պուշարըն
թալիւն օլտընաաղը Լոնաթաաթ իթիւնէթ
օլտընտէր :

— Սըրպիւն Էթիւն վէթիւնալըն թալա-
ֆընտան նէշի իտիւնէն պիր թաթիւնալըն ու-
մուսթիւն, Պուշարաթիւն իւն Բուսիւն
պէնիւնտէք միւսաթիւնալըն միւսաթիւնալըն
իտիւնիւն, վէ Սըրպիւն օլտընալըն հալը սէ-
ֆէրէ զօնալարըն հազըլլա տաքէրիւն չալիւնա-
րըն գաթիւնէն աալ ու էնաթը օլտընալըն
պիրտիւնիւն տիր :

— Ենիւնէն էմէլաթ թիւնալըն չու-
էնաթիւն հիւսթ իտիւն պուշարըն չէտիւն սէ-
պէպիւն, կէնէն րաթաթ կիւնէն, Բարիւնտէ
Գոթիւնաթիւն Էթիւնաթիւն պաթիւնալըն միւսիւ-
րի Մ. Մարթի, քէնաթիւնի թէնէկրաֆի իթմիւն
տիր : Սըրպիւն 2 միւն 250 պին ֆիր-
աթիւն պու պաթաթ աաղմալըն վէ անվալըն-
լէրի թիւնալըն մաթիւնէն պաթիւնալըն
եա պաթիւնալըն տիր :

— Աթիւնալըն թիւնալըն իւն Աթիւն Եարդ
մուհարէպէսիւն պէպիւն մաթիւնէն քէթիւն-
իւն ֆէթիւնտէն աաթիւնալըն մէպիւն,
մէզքիւն քէթիւն ֆիւսաթըն Էթիւնալըն
իտիւնէն երիւթիւնի տիր :

— Յաթիւնալըն Լէնիւնալըն Զար իւն
իւն, վէթիւն օլտընալըն պիր միւսաթիւն
վուգու պուշարաթ իթիւնէթ օլտընալըն՝
Պէթիւնտէն թէնէկրաֆիա պիրտիւնի տիր :

— Լոնաթա չէթիւն Էթիւն՝ սեպաթ. 22տէ
Բարիւնտէ վուգու պուշարաթ օլտըն Յիրանա
չէթիւն Էթիւնիւնիւն, զիւսաթիւնտէ հազըլլ
պուշարաթալըն տիր :

— Բարիւնալըն նաթիւն օլտըն զալիւնալըն
իւն կէնէն զուլմ քէնաթիւնիւնի սէլալմաթ
իւնի Յիւսալ կէլմիշ օլտըն Տիւրիւն տը Լոմ
նաթ Յիրանալըն գուրաթիւնիւն զիւսաթիւն
իթմիւնէր տիր :

— Կարիւնալըն եաթիւնալըն իտիւն-
մալ օլտըն 11 քիւնի խաթիւնալըն թէ-
տալի օլտընալըն տիր : Շէթիւն անվալըն
սընիւնէն մուսթիւն էնաթիւն օլտըն, 103
չիւպիւն վուգուալըն մաթիւնէն թըպ-
պիւն անվալըն ալընալըն տըրաթիւն, Հիւսթիւ-
նիւն մաթիւնիւն թէնաթիւնի չէտիւն իթ-
թիւնալըն իշլէրիւն տիր :

ՍՈՆ ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԱՐ

Բարիւն 6 սեպաթ. — Միւսթիւնիւն
Թիւնիւնտէն 4 նէթիւն սաթիւնի նուսթը
Պոքսըն իտիւն իթմիւնէր տիր : Պոքսըն-
ալըն թէնաթիւն իթմիւնէր Բարիւնիւն-
Յուսեա կէթիւնիւնի օլտըն ֆըրաթի սէթի-
րիւն՝ նաթիւնի հիւսթիւնի պուշարալըն
Թալիւնիւն-Յուսեա կիւնէնէք տիր :

Բարիւն 7 սեպաթ. — Բէթիւնին Բուսիւն
վէ Ամէրիպա սէթիւնիւնի մէթիւնալըն
Բուս վէ Ամէրիպա աաթիւնիւն պիրիւնտէ
Թիւնիւնտէն իթմիւնէր իւզրէ Բէթիւնին հա-
րէքէթ իթմիւնէր տիր : Բէթիւնիւն պուշար-
ալըն չէթիւն պիր թէնէկրաֆիա նէգաթիւն,
Իւսթիւն իթմիւնալըն Ձին մէթիւնի հաթ-
ընտա Բուսիւն թարաթիւնտան վուգու պու-
շար թէնէկրաֆիա միւսաթիւն վէրմիշ
տիր :

ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԱՐ

Շուրաթի տէվէթի պիրիւնի սընըթ
մուսթիւնիւնիւն Օսման էթիւն, վէ
Թալիւնի խաթաթի Շանիւն տէպաթի
միւսթիւն Սէնտէն վէ Տէրիւնալըն
պիւն. մաթիւնի միւսթիւնի իթմիւն պիւն-
ըն ուլաթիւն ինսանի թէնէկրաֆի զօլմիւն-
նը աղաթիւնտան նիդաթի րաթալա-
րա վէ Էնգաթի րէտիւն իթմիւն Մէ-
հէմէտ րաթաթ ֆէրիւնիւն րիւն-
պէլընի թէնէկրաֆի. Մալմանալըն Սէ-
նիւնին Պէրիւն սէթիւնի թէնէկրաֆի րա-
շաթի մուսթիւն Օսմանի նիւնըն Իհ-
սան պուշարալըն տիր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ճիւրալըն Հիւսթիւն հաթիւնի Բա-
թիւնիւն 25իւնի սէնէն տէվէթի միւ-
նաթիւնիւն վէթիւն պուշարալըն զիւս-
թիւնի սէնիւնտէ հաթըն պուշարալըն օլտըն
էնէպիւն տէվէթիւնի սէթիւնիւնի հէնուզ
Տէրիւնալըն տէվէթիւն պուշարալըն ֆէթիւնտէ
հէյեթի սէթարէթլէր, թէնէքթիւն իշլէն,
տիւնիւն ճուսաթ կիրիւն Սըրպիւն սէրալը
Հիւսթիւնտէ քիւնիւնալընալըն քէթիւն տ-
գիւնի իշլէնիւնիւն, սէլալմաթ րէտիւն ալի-
սիւնտէն սօրաթ, չաթիւն պուշարալըն միւ-
սաթիւնի սէնիւն իւզէրիւնէ, ճիւնիւն պիր-
իւնտէ սոթիւն խաթաթիւնտէ հուգուրը
Շէթիւնի մաթիւն նաթիւն օլտընալըն տիր :

— Բէթիւն Լոյտ զաթիւնալըն՝ «Տէթիւն
Սուլթան Հաթիւն իտիւն Սանիտէ անվալը
մաթիւնի միւսթիւն Օսմանիւն» սէլմիւնալը
ալթիւնտա տէրէ իթմիւն պիր մէթիւնտէ,
Ճիւրալըն Հիւսթիւնտան պու կիրիւն գա-
տար թիւրքիւնտա իճրա իտիւն մուսթիւ-
նալըն մաթիւնտէն վէ թէրաթիւնալըն
պահա իթմիւն տիր : 1875տէ թիւրքիւնըն
պօրնու 2 միւն 668 միւն ֆիր. իթիւն,
պու կիրիւն, պաշա չըգաթիւն պուշարալըն
իւնտէն վէ մուսթիւնիւնտէն սօրաթ, թիւր-
քիւնտան պիւնտէն մուսթիւնի իտիւնիւն
տիր : Պուշարալըն զաթիւնալըն եալը-
նը պիր չաթիւն աաթիւն իւն թիւրքիւն, Էթիւ-
նալըն էթիւնիւնիւն ճէպ, վէ մէլմէթիւն
անվալըն իթմիւնիւնիւնի իտիւն իթմիւն
միւսթիւն օլտըն տիր : Մէզքիւն մէթիւնտէ,
Թիւրքիւնտա զիւսաթիւն, մաթիւնիւնիւն,
թէնէկրաֆիալըն, տէմիր եալարըն վէ բոս-
թիւնի թէրաթիւնալընտան տախի պահա
օլտընալըն տիր :

— Մոսթիւն Պոթիւնիւն ճէնալընիւն
միւսթիւնի Մոսթիւն. Պոթիւնալըն՝ էվէլէթի
կիրիւն Բոսթիւն միւսթիւնիւն Տէրիւնաթ-
իւնիւն հարէքէթ իթմիւն տիր :

— Սըրպիւն Սըրպիւն հաթիւնիւնի իւլթիւ-
նալըն իտիւնտէրիւնի անվալըն իշլէրիւն տիր :

— Բուսիւն Էթիւնիւն մուսթիւնալըն
րէթիւն անթիւն Գաթիւնիւն՝ պու կիրիւն Բոս-
թիւնալըն ալթիւնիւն, Զարըն հուգուրընա գա-
պուլ օլտընալըն տիր :

— Սաթիւնի խաթաթի Շանիւն հաթըրը
Սաթը Յոթիւնալըն էթիւն հաթիւնիւնի պիր
գաթ կիրիւնտէն պէրու նաթիւն օլտընալըն-
ալըն, մաթիւն մէթիւնիւնիւնի թէնիւն
իտէմէթիւն տիր :
— Բուսիւն Էթիւնիւն մուսթիւնալըն րէթի-
սի վէ Բուսիւն Էթիւնալըն սէթիւնի Միւրաթ
Բիւնա Տաթիւն խաթ, րաթաթ իթմիւնի կիրիւն,
Շան հաթիւնիւնի իթմիւնալըն իթմիւնէր իւզ-
րէ Տէրիւնալընտէն Մարիւնալըն կիւն-
նէք տիր :

— Չարէնիւն կիրիւն Պուշարալըն
էմաթիւնի վէ Շարպի Բուսիւնի էնալի իս-
լաթիւնտէ մուսթիւնալըն վէ Ալմանիւն,
Բուսիւն վէ իթմիւն Էթիւնի մուսթիւնա-
ալըն՝ Շարպի սիւրաթ զաթիւնալըն Տէ-
րիւնալընտէն հարէքէթ իթմիւնէր տիր :

— Սըրպիւն Էթիւնիւն պու կիրիւն կիւնէնէք
տիր :

— Սալը կիրիւն Պուշարալընալըն Բուսիւն
սէթիւնի թարաթիւնտան, Բուսիւն Էթիւնի մու-
սթիւնալըն միւսթիւնիւն պիր զիւսաթիւն
վէրիւն տիր :

— Տէրիւնալընտէն թիւրքիւն զաթիւն-
թալարըն րալըն րէթիւնտէն աթիւն պուշար-
ալըն մաթիւն Սաթարէթիւնալըն Տա-
խիւն վէ Մալիւն նէպաթիւնիւն թէպիւն
վէ իշլէր պուշարալըն տիր :

— Յէթիւն թիւնալընտան թիւնալըն էլ-
քիւնալընտէ Սալի պէլմէ Զաթըն հաթիւնի
Բաթիւնալըն ֆէնիւն պաշարըն իւնալըն
Իսան վէ թիւնալըն իւնալըն իւնալըն
արմաթի Օսմանի թալիւնիւն միւսաթիւն
պուշարալըն տիր :

— Կալիւնալըն իճրա օլտընալըն Ալթիւ-
թիւն աաթիւն մաթիւնալընալըն հաթըր

տա իւէրի կէօթիւրտիւ ,
(Տէվամի)

1890 սենյեր 100տէ 4 ֆարգիլ թահ-
վիլաթը Օսմանիէն 1900 սեպտ. 1) 1/4տէ
վատարի իւրեմս պուլան շ1 նիւմը զու-
լաթուր իւր 1900 զգտ. 1) 1/4տէ ամօթիլ
իտրիւն թահվիլաթ պեթլլէրիւնիւ թարիխի
մէջգրեւորեալ իթիլապէն բազարտան մաս-
տա, հէր կիւն էօյլէտէն էլվէլ ւալաթի,
ստաթ 10տան էօյլէտէն ամրաւ ալաֆ.
ստաթ 2 1/2ա դասաթ (նուստա կիւնէրի
էօյլէտէն էլվէլ ստաթ 10ալաւ էօյլէն
գասաթ) Գալաթստա վազը Օսմանը պան-
գասարտան թէլաիւ օլունստաղը թահվի-
լաթի մէջգրեւոր հալլիլլէրիւն լւան օլըրը
վատարիւ էլվէլէն իթիլաւ պուլան զու-
լաթուր իւր ամօթիլ իտրիւն թահվիլաթ
մէջգրիւր կիւն էլ ստաթլաւտա կէօսթէ-
րիվմիլիտր. նիւմէրը պարօրաթա իւր
պէրապէր վէրիլէճէզ գուբօն վէ թահվիլա-
թա մուգալաի հալլիլլէրիւ պիւր մագպուզ
իւլաւապէրի վէրիլէճէզ, վէ պէլէտէն 10
մէջգրիւր իւմուխապէրիւ թարիխիւնէն
կիւն ստրա Գալաթստա վազը Օսմանը
պանգաւաղտան թէլէտիւ օլընստաղ տըրլ

[illegible]

Գոսուսիտ զարանաւոց	Լ. Յ.	24	29—
Բուսնիկ ընկնէաւ զԼորի	Յրդ.	113	25
Օսանիւն պանիստ	Բ. Լ.	11	75
Դրւարի ժնէրու Օթօման	Օ Լ.	2	84
Զիրանաթ պանիստ		6	18
Օտմ. Սիւրբօթ Գնդմբ.		4	18
Ստ. Օթմ. Ծանծ Է Վայ.		3	3
Քրամակայ Թանգիլութը	Յր.	467	
Տէրգոս առ զուսիրանիստ		295	
Տէրանաւոթ Էնթիմ		462	
ԱԳՁԷ ՖԵԵԱԲԸ			
Մէճիտիէ կիւմբու		107	39
Մէճիտիէ		99	
Նիւրմի Ֆրանգլիզ		87	20
Ինկիլիզ լիւրաւ		110	4
Բոլ Էնթիլիս		90	
Բաւաքաւ Բուսնիկ	Լ. Յ.	8	63

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼ ԶԱԶԵԹԱ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Ատալար զէ Անատոլու բարիքի
(Բարգար կ'ընէ իրենէն մօտեայ Անատոլ
Ատալար մօտէն պիտի ելն քաղաքի)
12 15 Հէյդէլ, պ. տառ, մալթիքէ, պս
թեանը, նապը պոսթանը, գ. Գաւթը
մօտայ
3 15 Գոթթանը. նապը պոսթանը, Գա
ւթը. մօտայ
(Գէօրգիսէն Անատոլ զէ Անատար)
2 15 Գոթթանը
10 45 Մօտայ, Գաւթը, նապը պոսթանը
պոսթանը, մալթիքէ, պ. տառ
հէյդէլ (2)
(Բարգար կ'ընէ իր Քաղաքի Անատ
զէ Անատար)
2 Մօտայ, Գաւթը, նապը պոսթ
անը, պոսթանը. մալթիքէ, պ. տառ
հէյդէլ
10 45 Մօտայ, Գաւթը, նապը պոսթ
անը, պոսթանը, մալթիքէ, պ. տա
ռ, հէյդէլ (2)
(Անատոլ զէ Անատար մօտէն Քաղաքի)
1 15 Հէյդէլ, պ. տառ, մալթիքէ,
պոսթանը, նապը պոսթանը, Գա
ւթը, մօտայ
10 30 Հէյդէլ. Գ. տառ, մալթիքէ, պոս
թանը, նապը պոսթանը. Գաւթ
ը. մօտայ
(i) Իւպուս միլիթիքէ ելն քաղաք
տար
(2) Իւպուս միլիթիքէ ելն քաղաք
տար
(3) Իւպուս միլիթիքէ ելն քաղաք
տար